

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
 Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JOZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 274

TOLLHEGYEN.

— november 12.

(Európai kérdés a drága hus.) A fővárosi sajtóban és a vidék egyes lapjaiban naponként szóvá tesszik az általános husdrágaságot, amely nemcsak a fogyasztó közönségre, hanem már a husiparosokra is nyomástól hat. Olvastunk nyilatkozatokat, amelyeknek nagy része oda koncedál, hogy a husdrágaság voltaképpen oka a szerb határzárlat, tehát ha azt akarjuk, hogy a Magyarországon a normálisra szálljanak a husárak, akkor meg kell szüntetni a szerbiai határzárlatot. Megkérdeztük ma a husdrágaság okairól az egyik város állatorvosi hivatalának szakértő tagját, akinek nyilatkozatából azt vesszük ki, hogy a husdrágaság európai baj és a magyarországi husdrágaságot csak a hatóságok szüntethetik meg. A nyilatkozat szerint a husdrágaság főoka a védvám, mert az európai államok közül a nyugotiak agrár érdekeit és állattenyésztésüket védelmezendő, az állatforgalmat megnehezítették s így azokból az államokból, amelyek kizárólag állattenyésztéssel foglalkoznak és földműveléssel, értékesítési terület hiányában csökkent a szállítás, mert ezek az államok apasztották az állattenyésztést. Amint azonban a nyugoti államok a hus inség következtében a keleti államok állatbevitelének szabad teret nyitnak, rövid, néhány év alatt bekövetkezhet az az állapot, hogy megint elegendő hus áll rendelkezésünkre. Hogy különösen Magyarországon, amely hát agrár és állattenyésztéssel

foglalkozó állam, a husdrágaság bekövetkezett, első sorban a belterjes gazdálkodásra való áttérés és a legalóhiány, a gazdaközönség közömbössége, továbbá az 1904. és 1905-ik évi rossz gazdasági esztendőek az okai. A sertésvész is nagy mérvben elősegíti a husdrágaságot. Évek óta pusztít a sertésvész, a sertéstenyésztés, nagy kockázattal jár és megrendült a tenyésztőknek a vállalkozásba fektetett bizalma. Ha elejét akarjuk venni — mondja szakértőnk — a magyarországi husdrágaságnak, kívánatos, hogy az állattenyésztést a hatóságok vegyék kezükbe, kellő mennyiségű és minőségű apaállatokat adjanak ki a gazdaközönségnek, hogy a gazdák reménnyel és ambícióval és kockázat nélkül tenyészthessenek. A szakértő ur véleménye szerint a szerbiai határzárlat nincs befolyással a husdrágaságra, mert ha megszűnne is a zárlat, nem tudna a kicsiny Szerbia annyit szállítani, hogy az itteni szükségleteket kielégíthetné.

dasdiak és a főpapok udvarai emlékeztetnek ugyan még a hajdani, jobb napokra, de a legtöbb főúr szokásaiban és erkölceiben mindinkább elidegenedik nemzetétől, németté, vagy a legjobb esetben a bécsi főúri körök lelketlen utánzójává lesz. Az utolsó, igazi, magyaros jellegű udvartartást Wesselényi Ferenc nádor és neje, Széchy Mária grófnő murányi várában találjuk, ahol az akkori felsővidéki főnemesség egymásnak találkozó adhatott s ahonnan az udvari költő, Gyöngyösi István, a murányi Vénusz halhatatlan énekese sem hiányozhatott.

De I. Lipót rémuralma idején (1673—1700-ig) nemzetiségünknek ez az utolsó fényessége is elhalványult. Wesselényi nádor udvartartása is feloszlott s neje az összeesküvés gyanúja miatt fogságba került. Nemsokára hasonló sorsra jutott Thököly Imre fejedelem udvarának „pünkösdi királysága“ is, miután a hanyatló török bukásába rántotta magával a kuruc fejedelemséget is. Munkács várának férfias lelkű védője, Thököly neje, a világszép Zrínyi Ilona is nagy árat adta kurucpártiságának; gyermekeit kiragadták védő szárnyai alól, sőt magát felgyelet alá helyezték (1688). Munkács feladása után Karaffa őrjögő meszárlásai, Cobb és Spankau ordas farkasokként dühöngő zsoldosai nemességünknek színevirágát vitték vérpadra, vagy

Rákóczy Ferenc kora.

(Műveltségi viszonyok.)

I. — Irta: Varju János kegyesrendi tanár —
 — nov. 12.

II. Rákóczy Ferenc fölkelése előtt (1703-ig) mindinkább elhalványul a művelődés nemzeti fényessége s csak néhány magyar főúr udvartartása őrzi a régi, hagyományos, magyar előkelőséget. A Homonnaiak, Drugethek, Esterházyak, Zrínyiek, Batthyányok, Ná-

A NŐK BARÁTJA.

A Szabadság -nak írta: Pakots József.

I.

Ott született a külvárosi utcában, bent hátul az udvarban. Az udvar köveze volt, de rosszul. A gránittörmelékek kiálltak a földből és éles szögleteikkel súlyosan megsebeztek a meztelen lábát. Csupa seb volt az egész gyerek. Különben Péternek hívták. Csontos Péternek. Az apa neve aligha volt az, senki sem ismerte. Ő sem, hanem a fiu nagygesontu gyerek volt s rá ragadt a Csontos név. Így támad egy új nemzetség.

Szlávtípusu, erősen szőke, kékszemű gyerek volt.

Hogy nőtt fel, ki tartotta volna azt számon? Mint egy kis vakarcs, úgy lapult meg a külvárosi szűk, nyirkos kis udvarban, néha kiszökött a közeli népligetbe s ha nyár volt, a fűbe bujva átálmodta a nappalokat és éjszakákat.

A ligetben kis, szurtos lányokkal találkozott, akik édesvizet árultak. Egyiket egy-

szer hátba verte, belehempergette a fűbe s ettől fogva megindultak a nagy forró szerelmek.

II.

Valahonnan a Dunántúlról egy asszony jött be a városba. A Ferencvárosi pályaudvaron érkezett és gyalogszerrel nekivágott a városnak. Este volt. Csontos Péter éppen a vásártér egy poros bokra alatt bujt meg, hogy átaludja az éjszakát, mert az időjárat elecsapta magától az otthonát, mikor arra ment el az asszony. A hold éppen akkor egy kissé kibámult valami fehérfelhő mögül, mely így szinte ablakülgönynek tetszett és Csontos Péter szeme megakadt az asszonyon. Puha járása, egészséges pihegésű asszony volt, a cipői szélesek, ringatózók. Csontos Péternek valami eszébe jutott, mint a macska ugrott ki a bokor alól és megtámadta az asszonyt. A jámbor vidéki asszony nagyon megijedt, a szava is elállt, de a hold ráütött a Csontos Péter arcára és az asszony már nem félt, sőt mosolyogni kezdett, kissé kacéran, talán szemérmesen is, mert a Csontos Péter arcá be-

szélt. A Dunántul egy asszonya pedig ezen a napon, nagyon hűtlen volt az urához.

III.

Csontos Péter a vonaton utazott. Első osztály fülkében, mert a ruhája is urias volt, mintha valami történt volna vele. A Ferencvárosi születésből csak az elszántság vonása maradt meg az arcán. Egyébként angol urnak látszott, nyírott bajusszal, merre, blazirt arccal és puha, angol gyapjúruhában.

A változás tehát csakugyan lényeges volt, a neve is másképen hangzott már ha leírták, körülbelül ilyenformán: Chontos.

Chontos Péter önmagának talán bevalotta volna, hogy e fontos változásokat az asszonyoknak köszönhette. Elsősorban ama édesvizet áruló kis szurtos leányoknak a népligetben, akiket egyszer, hajdan hátbavágott és a fűbe hempergetett s akiknek aztán elszedegette az édesvizért járó krajeárjait, azután ama bizonyosan dunántuli asszonyoknak, meg a többinek, akiket mind azzal hódított meg, hogy úgy ajánlotta föl nekik

MEGNYILTAK

a Hungária kávéház

ujjonnan átalakított s tetemesen megnagyobbított helyiségei.

Az intelligens családok találkozó helye.

Naponta ZENE estély.

Hideg büffet.

Saját termésű borok.

Tisztelettel

Welchinger Károly.

tették földönfutókká paraszt népükkel együtt. Az alkotmány felüggesztve lévén, országgyűlés nem tartatott, hol a nemesség legalább tiltakozhatott volna. Főuraink — még Esterházy Pál nádort sem véve ki — néma lemondással látták magyarságunk ügyének hanyatlását: bécsi palotáikba költöztek, idegen köntöst öltöttek magukra s nemzetiségükről megfeledkezve, német és francia szóra fogták gyermekeiket. Nemzetiségünk legerősebb palládiuma, a magyar nyelv is idegen lett a hazában, holott az előző időszakban (a 17. és 18. évszázadban) az erdélyi fejedelem és a főúri udvarokban mind társadalmi, mind irodalmi téren vezető szerepet játszott és nagy fejlődöttséget mutatott.

Ebben a sötétülő, vigasztalan korban mint két csillagfény tündökölnék szemünkbe Bercsényi Miklós unghi főispán és II. Rákóczy Ferenc, Sárosvár főúrnak dicső alakjai.

Rákóczy lelkét az unghi főispán rajongó, tüzes hazafisága olthatatlan lángolásra lobbantotta a nemzetiség megmentése és a magyar boldogulás előmozdítása érdekében. Amint a hadgyűjtés fárasztó munkáin átesett (1703-ban) s amint szerte lengetni kezdte hazáért és szabadságért bontott zászlóit a szellő s az ország nagyrésze ezek alá esküdt: megalakította fényes udvarát, hogy a lobogó alá tódult ifjúságot a magyar állameszme védelmére rászoktassa, művelté, a társadalom, irodalom és tudományosság érdekei iránt fogékonyabbá tehesse.

Hogy a magyar ifjúságot akkori szánandó állapotából kiemelje s a művelődés iránti érzéket benne kifejlésre bírja: udvart alakít maga körül a fejedelem az ország első családjainak ifjai-

ból: testőreivé, ujjabbkori lovagokká ülteti és udvara főhivatalnokaiavá avatja őket.

Udvartartása minden ízében magyar volt. Ugyancsak magyar volt a vezénylet, az udvari, országos és kormánytanácsi valamint a katonai szabályzatok nyelve. Még a latin nyelvű átiratokra is magyar nyelven választott, noha tökéletesen jól tudott latinul s még négy nyelven a magyaron kívül. Francia tisztjeivel mindig francia nyelven tárgyalt. Maga bár biztosan beszélt németül, mégis a német szó ismerete olyan ritka volt környezetében, hogy néha huszonöt-harminc ezer főre rugó táb. rában alig akadt egy ember kivüle, aki egy elfogott és németül írt tábori üzenetet meg tudott volna érteni.

A nemzeti szellem ébredését, erősödését az újra divatba jött gazdag és szemképrázatos ruházatkodás, fényűzés, ünnepi pompák is jelezték.

A régibb, jobb idők is elhomályosító harcok, nemzeti pompa különösen az arany, ezüst, gyöngyös ékszerek és fegyverzetek használatában fejtette ki fényárasztását. A mentelánok, gombok és forgók aranyból, sarkantyuk, sőt néha a lovak patkói is ezüstből voltak.

Drágaköves, zománcozott kardok, tollforgatók, mentekötők, medályok, övek és kapesok készítése egy egész iparágat, a művelődést virágoztatta fel hazánkban. Kassa, Eperjes, Lőcse, a bányavárosok, továbbá Debrecen és Kolozsvár ottvisei remek művsket állítanak elő.

A skófiüm és aranyhimzés is virágkorát éli. A fejedelemlenek Munkácson saját skófiüm gyártói, műhímzői, selyemfestői és diszletrajzolói voltak.

(Folytatás köv.)

ORSZÁGGYŰLÉS.

A képviselőház ülése.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, nov. 12.

A folyosó soha nem pótolja annyira a kalendáriumot, mint hétfőn. A legjáratlanabb karzati látogató is tisztában van ezzel, hogy

ezen a napon nincsen soha se vihar, se másféle szenzáció és a vasárnapi kellemes reminiscenciáktól kábult kedvű honatyák ugyancsak szórványosan lézengenek a folyosókon.

Ma folytatták a szabadhajózásról szóló javaslat tárgyalását és ennek a tisztara szakügynek kivált kevés érdeklődés jutott. Zanella Rikárd, a fiumei érdekeltség szószólója mondott hosszú beszédet, a melyben első felszólalását ért megjegyzésekkel is polemizált. Az egész alkotmánypártól csak négyen hallgatták.

A folyosókra elterjedt hírek szerint még e hét végén befejezik a bizottságok a költségvetés tárgyalását és ebben az esetben a Ház már a most napirenden levő két javaslat elintézése után megkezdheti a Kulusz-budgetet.

Az ülésen Justh Gyula elnökölt. Előterjesztései után Németh Imre, a Popovics György mandátumának megvizsgálására kiküldött biztos letette az esküt. Ezután harmadszori olvasáshoz elfogadta a Ház a közönséges büntetéseket kölesönös kiadattása iránt Görögországgal kötött államszerződés becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot.

A Szabad hajózás.

Gaal András: A közlekedésügyi bizottság nevében stílárius módosítást nyújt be.

Zanella Rikárd: A javaslat 5 § ához szól. Köszöni Kossuth Ferencnek, a miért kijelentette, hogy a javaslatnak célja nem a szabadhajózás támogatása, miot öncél, hanem ezzel a közzgazdaság érdekeit akarják szolgálni, mert a miniszternek ez a kijelentése feleslegessé teszi neki, hogy azt bizonyítgassa, hogy a szabad hajózás ügye mégé demii sz állami támogatást.

A fiumei hajósok hajóik közül igen sok évtizedeken át nem került el Fiuméba, mindennek dacára annyit keresett, hogy Fiume lakosságának jóléte egyre emelkedett és Fiume minden csábítgatás dacára hű maradt Magyarországhoz. Kifejti azokat a hátrányokat, melyekkel az a kötelezettség jár, hogy a segélyezett hajónak évenként legalább egyszer magyar kikötőt érintenie kell. Ilyen

szermét, mint kocsis. Ez asszonyok nem voltak hátatlanok és Chontos Péter első osztályon utazott Budapest felé, amikor vonata egy bucsujáró-hely állomása előtt megállott. Bucsunap volt s a Chontos Péter fülkéjében egy gyönyörű, égő fekete szemű fiatal nő szállott be.

Chontos Péter mosolygott vakmerően és szemtelenül a monocliját a szemébe vágta. Az asszony kezében kis bőrtáska volt, amelyen ezüst veretű kilencágú korona ragyogott. Chontos Péter vakmerően kezdte:

— Méltóságos asszony!

— Uram, ön ismer engem? — riadt meg a nő.

— Igen. A méltóságos asszony ezen a bucsuhelyen járt.

— Nos?

— A méltóságos asszony saját gyöngye és habfehér térdein folkuszott a kegyhelyig; hogy az égi kegyelem meghigassa egy kívánságát. Én tudom, hogy mit...

Az égőszemű nő biborpiros lett és tiltakozva emelte fel a kezét!

— Ne, ne!

— A méltóságos asszony boldogtalan, mert nincs gyermeke. És azért könyörgött, hogy legyen.

A szép asszony haragosan ugrott fel, Chontos Péter olyan különösen mosolygott, hogy egyszerre elnevette magát.

— Ön futcsa ember, uram! Kicsoda Ön? Ekkor történt először, hogy Chontos Péter a ne elé egy prédikátumot is mondott, hirtelen, valamit, ami éppen eszébe jutott ilyenformán:

Hátudvari Chontos Péter.

— Kamarás?

— Igen.

Az asszony meg volt elégedve, még kezét is nyujtott Chontos Péternek, aki hamrosan tisztába jött azzal, hogy a kilencágú koronás nő nagy uradalnak urnője, grófnője, férjétől különválan él, aminek oka a gyermektelenség s mikor utazásuk véget ért, már annyi mindent tudott, hogy joggal mondhatta az asszonynak:

— Grófnő biztosíthatom, hogy nem hiába tette meg a borzasztó utat gyöngye térdein.

IV.

A Lidon a tenger habjaiban monocliját szemébe vágva, fekete uszórúhájában Chontos Péter megismerkedett egy olasz hercegnővel. A hercegnő egy hét múlva Chontost meghívta kastélyába és két hét múlva Chontos Péter tegozte az egész olasz arisztokraciát: a mikor ősszel elkísérte a hercegnőt Montecarlóba, hogy segítőtársa legyen a Rouletteasztalnál, a monakoi herceg, meghívta jacht-

jára és szlávtipusa, hideg szökesége miatt mindenki így szólította már:

— Az éjszaki herceg.

Chontos Péternek az volt a virágkora. Osztendében már egy kissé fáradtnak érezte magát s az olasz hercegnőt egy oroszral cserélte fel, a csere nem volt nagyon izgalmas, mert szükségesnek tartotta, hogy idegeinek felrészítése miatt belemerüljön egy kissé a játékba; az orosz női követte egy német, ez volt a dekavencia kezdete és egy napon azon vette észre magát Chontos Péter, hogy nincs mellette asszony.

V.

A népligetben ébredt fel Chontos Péter egy ködös reggel. Kora tavasz volt, rigó fűtyült a fán, a bokrok bontogatták rügyeiket és Chontos Péter rongyos volt. Egy édesvizet áruló leány ment arra, Csontos Péter a régi mióta szerint háiba akarta vágni és behempergetni a fűt, de nem tudta. Ha sikerül övé a leány szereleme és akkor még nem veszett el, de rosszul csinálta. A leány ráütött és ellokte:

— Ne te ne, vén majom!

Csontos Péternek vége volt. A szerelemből már mások éltek és az északi herceg a fűbe bujva álmodta áteztután a nappalokat és éjszakákat.

Sirolin

Kemélt az érvényét és a testét, megszűnt a köhögést, váladékot, éjleli izgatást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Miathogy értéktelen utazásokat is kinalnak, kérje mindenki „Roche” eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerüzletekben. — Az érvényesítési kártya.

intézkedésekkel a hajók számát nem fogjuk szaporítani. A piénier-szolgálat nem a szabad hajózás feladata, mert az csak fuvarra keres. Ha a kormány új kivitelű piacokat akar, írjon ki pályázatot az új vonalakra, melyeket szükségessé tart. Küldjön ki előbb szakértőket az illető vidékek tanulmányozására és ha megvannak az előkészületek, akkor küldjön ki árukat. Hogy új vonalak kitalálására van elég pályázó, erről meggyőződhetik a kormány a Pesti Napló tegnapi híradásából, melyben egész csomó új hajózási vállalat alakulási tervéről tájékoztatott. Kéri a miniszter, mondjon le az említett kikötésről, amely nagyon drága eszköz volna arra, hogy évidenciát tartson Magyarországon és tengeren járó hajói között. Rendelje el, hogy a hajóknak magyar neve legyen, tele legyen külső magyar vonatkozásokkal, akár nyelvükébe is stipuláljanak kikötéseket, de ha a hajónak az indiai díszkiról csak azért kell üresen Fiuméba vágatnia, hogy az állami segínyt ne veszítse el, akkor nem segítünk a szabad hajózáson. Kéri a szakasz elhagyását.

Kossuth Ferenc: Nem járulhat ahhoz a kéréshez, hogy az 5 § elhagyassék. Fiume képviselője egészen más szempontból nézi a kérdést, mint ő. Reméli, hogy az ország sorsa úgy meg fog javulni, hogy ő is csak azokat a tekinteteket vehesse fontolóra, egyelőre azonban gondolnia sem lehet neki arra, hogy szem előtt tévessze a magyar közgazdasági politikának most egyetlen lehető célját, az önállóságért való küzdelmet. Azt az intenciót olvashatja ki mindenki a hajózási javaslatból is. Egyebekben készségesen kijelenti, a kormány és ő Fiume érdekeit a legnagyobb szeretettel kívánja előmozdítani. (Helyeslés.)

Kelemen Samu: Zanella hosszú beszéde is bizonyos arra, hogy egyes képviselők bemutassák, milyen a szakképzettségük. (Zaj)

Elnök: Kérem, ne tessék elnöki jogokat gyakorolni. En megfigyeltem: a képviselő ur kizárólag az 5. szakaszról szól.

Kelemen Samu: Bejelenti, hogy Zanellát igazi szakembernek tartja. Azt kívánja, hogy azok a hajók, melyek a magyar gazdaságot érdeklő rakományal indulnak, beszerzési segélyben is részesüljenek.

Zanella Richárd: Személyes kérdésben szólal fel és konstatálja, hogy Kelemennek reá vonatkozó kijelentése sem az udvariasság, sem a parlamenti illem szabályainak nem felel meg. (Mozgás.)

Szterényi József: A szabad hajózással is lehet iparfejlesztést csinálni. Lesz alkalma ezt tényekkel is bizonyítani. A kereskedelmi miniszter egész nagy hajózási programmal fog előállni, melyben gondoskodni fog azokról a járatokról, melyekre nekünk szükségünk van.

Drahobeczky Gyula: A horvátok nevében örömmel üdvözi a javaslatot. Indítványt nyújt be, hogy arra az esetre, ha valamelyik hajó többször érinti a magyar vagy horvát kikötőt, az összes rakományát szállítsuk be. (Helyeslés.)

Kossuth Ferenc: Ezt a módosítást elfogadja.

Gróf Batthány Tivadar: Kelemen Samu indítványához hozzájárul. Kéri a minisztert, hogy a fiumei hajózási előnyben részesítéséről is intézkedjék.

Kossuth Ferenc: Ezt a kívánságot tekintetbe fogja venni.

Nagy Ferenc: A beszerzési segély módosítását nem tekinti olyan fontos dolognak, mint a járássegélyt. Csak a hazai érdekek szempontjából, magyar kikötőket járó hajók segélyezését tartja lényeges kérdésnek.

Elnök a vitát bezárja.

A Ház az 5. szakaszt elfogadta Zanella indítványával szemben. A módosítások közül Kelemen Samuét és Drahobeczky Gyuláét fogadták el.

(Távirati tudósítás.) Szünet után Ház végig tárgyalta a törvényjavaslat többi szakaszait, azután pedig nagy ál-

talánosságban mint részleteiben elfogadta. A legközelebbi ülés holnap d. e. 10 órakor lesz.

Izgalmas ülés Zágrábban.

(Saját tudósítónktól.)

Zágráb, november 12.

A zágrábi tartomány gyűlésnek ma izgatott ülése volt. A ház egészen megtelt. A volt nemzeti párt tagjai közül számosan vannak jelen. Chawrak dr volt osztályfőnök nincs jelen, dacára annak, hogy az Agrar Ztg.-ban kijelentette, hogy semminő fenyegetés nem fogja visszariasztani őt kötelességeinek hű teljesítésétől. A karzatok sűrűn megteltek. A Starcevic pártiaknak ez volt a célja, hogy a karzatokat pártiveikkel töltik meg, a kik tegnap a belépőjegyek kiosztása alkalmával nagy számmal jelentek meg a kvesturában, hogy az összes jegyeket a maguk részére lefoglalják. E kívánságukat azonban az ellenzéki pártiak közbelépésére nem teljesítették. E pártok mind egyike 20-30 jegyet kért. A karzaton ülő hölgyek virágcsokrokkal lepték meg a koalíció képviselőit.

Medakovic dr elnök 10 órakor megnyitja az ülést, és a horvát, szlavin és dalmát országgyűlést királyi leirat alapján megnyitottnak jelenti ki.

Erre anélkül, hogy előzőleg szót kért volna, felemelkedik Paveljec dr Starcevic párti és a Starcevic párt egyik kijelentését olvassa fel. Az elnök utalással a házszabályokra, megvonja Paveljecről a szót, ez azonban nem akadályoztatja magát a felolvasásban.

Elnök Paveljec képviselőt ismételtlen rendutasítja, aki azonban tovább olvassa a kijelentést.

Az egész házban erre nagy mozgolódás támadt. A koalíció-párti képviselők azt kiáltják Paveljec drnak:

— Ne sértse meg a házszabályokat, hanem várjon, míg az elnök neki adja a szót. Miután a szólásszabadságot mindnyájan tiszteletben óhajtott tartani, úgy is alkalma lesz pártja óhajait és e kijelentést nyilvánosságra hozni. Ezen eljárást nem lehet és nem szabad törni.

Ezután a karzat is működésbe lépett. A Starcevic pártiak fütyölnek és abug Paveljecet kiáltanak. Egyszerre nyomtatványokat dobnak a karzatról a terembe, amelyekben az általános választói jogot követelik és a Starcevic pártiakat a Frank-csoportot, mint a választói jog ellenségét támadják.

Roic a kultuszosztály főnöke maga emel fel ily ódulat. Ezen incidens egy időre elvonja a Ház figyelmét Paveljec drtól.

Frank Vladimir dr Starcevic párti képviselő a rezolucionisták felé azt kiáltja:

— Gazemberek!

Medakovic, Budisavljevic és Benjamin képviselők Frank drhoz sietnek és konstatálják ezen sértést.

A karzaton újból a megbotrányozás hangjai hallatszanak. Frank dr eleppadt és leül. A midőn a láрма némileg elesenedült, Frank dr szólásra emelkedik, hogy a mint mindenké elvárta, ezen sértését visszavonja, Frank dr azonban felkiált:

— Uraim! Ha nem kaptátok meg volna tőlünk a mandátumaitokat, ma politikai nullák volnátok.

Ugy a teremben, valamint a karzatokon óriási láрма keletkezik. Elnök kijelenti, hogy ki fogja üritetni a karzatokat.

Paveljev dr közben egyre olvassa a Starcevic pártiak nyilatkozatát s azt mondja, hogy Medakovic dr egy interjuban megsértette a Starcevic pártot és a párt becsülete és tekintélye megkívánja, hogy esérelmem jóvátéssék.

Jog- és pénzügyi bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

— nov. 12.

A városi jog- és pénzügyi bizottság ma kezdette meg üléseit. A bizottság előtt oly óriási anyag fekszik, hogy alighanem egész héten keresztül folytatja tanácskozásait.

A gyűlésről, mely d. u. 3 órakor kezdődött a városháza kis tanácstermében, a következőket írja tudósítónk:

A bizottság ülésén Vecsey Imre elnökolt. Jelen voltak: Komlóssy Arthur, Rickl Antal, Török Gábor, Juhász Ignác, Király Gyula, Nagy Sándor, Roncsik Lajos, dr. Magoss György, ifj. Schvare Vilmos, dr. Fejér Ferencz, Vargha Károly tb. tanácsnok előadó, Márton Imre.

Vecsey Imre főjegyző elnök megnyitja az ülést és jelzi, hogy a mai ülés napirendjének legfontosabb tárgya a szervezési szabályrendelet.

Juhász Ignác azt az indítvány terjeszti elő, hogy a szervezési szabályrendelet vegye le a bizottság egyelőre napirendről. Tegnap kapták meg a bizottság tagjai a könyvalakban nyomtatott szabályrendeletet, nem volt idejük sem azt áttanulmányozni.

Vecsey Imre elnök kijelenti, hogy neki is szándékában volt hasonló indítványt előterjeszteni, miután a paralell üléselő temető rendezési bizottságban több jogügyi bizottsági tag van elfoglalva. Szerinte holnap délután kezdenének hozzá a tárgyaláshoz.

Komlóssy Arthur, dr. Tüdös János hozzászólása után a bizottság a szervezési szabályrendeletet levette a napirendről és elhatározta, hogy november 19 én egy külön ülésben fogja tárgyalni.

Ezután ráért a bizottság a napirendre.

A városi mérnökök magán-építkezései.

Stegmüller Árpád és társai debraceni építésszek panasszal fordultak a belügyminiszterhez, a mérnöki hivatal alkalmazottai ellen és pedig azért, mert magánépítési munkálatot végeznek. Szilágyi János építész ellen pedig ugyancsak emiatt a kihágási eljárás megindítását kéri. Szilágyi János városi építész a panaszok szerint 15 nagyobb építkezést végzett jogosulatlanul, többek közt a kereskedelmi akadémia két emeletes palotáját, az izr. hitközség emeletes házát, az alsó szabolesi ármentesítő széchenyi-utcai házát és dr Magoss György házát.

Magoss György kijelenti, hogy az ő házát nem Szilágyi János építette.

Juhász Ignác: Erről tudomásom van. A panaszt a bizottság előtt Vargha Károly ismerette. Felolvasta az építésszek beadványát, Szilágyi János védekezését.

A tanács Szilágyi Jánost, védekezése meghallgatása után nem találta büntethetőnek azzal az indokolással, hogy a városi építésszek mindig végeznek magán munkát.

A belügyminiszter, akihez ez az ügy felülbírálás alá került, kimondotta, hogy a mérnöki hivatal alkalmazottai magán munkát nem végezhetnek. Egyben utasította a tanácsot, hogy a Szilágyi János ügyére vonatkozólag hozzon a közgyűlés pozitív határozatot — és azt terjessze fel hozzá.

Nagyobb vita, fejlődött ki, melyen szóba került a belügyminiszter által Heves-megyéhez intézett letiltó átirat. Végre is a bizottság Komlóssy Arthur, Vecsey Imre, Nagy Sándor, Tüdös János, Magoss György dr. ismételt felszólalásai után úgy határozott, hogy az ügyet leveszi egyelőre a napirendről és akkor fogják tárgyalni, a mikor a szervezési szabályzat tárgyalására kerül a sor. Megjegyzendő, hogy az új szabályrendelet 136. §-a a magánmunkát már eltiltja a mérnöki hivatal alkalmazottaitól.

A socialisták követelései.

A nemzetközi szociáldemokraták 1906 szeptember 30 án a lakás- és élelmiszer uzsora ellen népgyűlést tartottak s az ott hozott határozati javaslatot beterveztették a közgyűléshez.

A határozati javaslat felhívja a képviselőket,

selőtestületet, hogy a lakás- és élelmiszer uzsorásokkal bánjon el, különben azok cinkosainak tekinti. Követeli a népgyűlés a fogyasztási adók eltörlését, munkáslakások létesítését, egészségügyi nyilvántartást, a költségén minden 30 gyermek számára iskolát építtessen.

A népgyűlés határozatát megküldték a városi tanácshoz, amely kiadta véleményezés végett a közgyűlésnek.

Időközben megjelent Weszprémy Zoltán főispán és Kovács József polgármester. Vargha Károly előadó jelenti, hogy újból felolvassa a határozatot, mert több bizottsági tag nem hallotta.

Vargha újból olvassa a határozatot.

Magoss György: Foglalkozhatunk ezzel a beadvánnyal, de megfontolandónak tartom, nem-e lenne helyes a büntetőbírósnál feljelentést tenni a határozathozatal aláírói ellen, amennyiben úgy a tanácsot, mint a közgyűlést súlyosan megsértik.

Juhász Ignác szerint erre a beadványra válaszolni nem lehet. Indítványozza, kérjük fel a bizottság jegyzőjét, hogy a határozati javaslat egyes pontjaira konkrét javaslattal lépjen a bizottság elé.

Fejér Ferencz elősmeri a sok panaszt a drágaság ellen, de nem ösmeri el egy pártnak azt a jogát, hogy ilyen sértő hangú, követelő beadvánnyal álljanak elő.

Komlóssy Arthur csodálkozik, hogy a tanács minden szó, megjegyzés nélkül áttette ide a határozatot. Sértésnek találja a határozati kifejezéseit és szokatlannak találja azt. Nem óhajtja az semmiesetre szó nélkül hagyni. Ő ha nem is utasítaná vissza a hangot, de helytelenítendő. Az érdemi részre pártolja Juhász indítványát.

Nagy Sándor felszólalása után a bizottság elfogadta dr. Fejér Ferencz indítványát, mely szerint elítéli a határozat hangját és kimondja, hogy a város ezután is mindent megtesz, ami a nép jólétét előmozdítja.

A légszuszgyári tisztviselők azt kérik, hogy nyugdíjukat szolgálati évkütfői számítsák. A kérelem felett holnap határoznak.

A bérházak jövedelme.

A Simonffy-utcai bérházak jövedelméről volt szó.

Az előadó javasolja, hogy a jövedelem fordítottassék az építés költségeire felvett alapok törlesztésére, első sorban a városi ház építési alapra.

A bizottság a javaslatot elfogadta.

A gyűlést, mely 7 órákor ért véget, holnap folytatják.

IRODALOM.

Két magyar dal. Helybeli zeneszerző műve ez, tartalmazza: 1. Volt nekem egy szép virágom, és 2. Az igaz gyöngy mélyen terem című dalokat. Szerzője Papp Géza ki e szép dalokat gróf Eszterházy Pálnak ajánlja. A két dalnak verse épen úgy mint zenéje kifogástalan, magyaros s mély érzésre valló. Kapható Csáthy Ferenc könyvkereskedésében, ára 2 korona.

NAPI HIREK.

Felruházó-estély.

november 12.

Szombaton délután nagy néposoportosulás és egy egész gyermekserreg kötötte le a Dréher előtt járók figyelmét. A polgári asztaltársaság 103 gyermeke volt ez, kik nehezen várták a ruhák kiosztását.

A felruházás pont 5 kor. kezdődött vallásfelekezettek szerint és fél hétkor végződött be, mikor is asztalhoz ültették a gyermekeket.

Az elősmerés kedves, jelenete volt gr. Zedwitz Alfréd ezredes és nejeinek megjelenése, kiknek a gyermekekhez intézett ked-

ves kérdései a szemlélőket is majdnem könyekre fakasztotta.

Körülbelül egy negyed órát időztek a gyermekek között midőn is Thieszen Arthur elnök megköszönve e kitüntető látogatást, el távoztak a helyiségtől.

Megjegyezni kívánjuk, hogy a gróf párny a múlt évben mint ez évben is nagyobb adománnyal támogatta a felruházó társaságot.

Különbön számtalan vállalatok, intézetek és privátok támogatták adományukkal sz intézményt, mit a névsor és adományok felolvasásánál a zsufolasig megtelt helyiség közönsége lelkesen megéljenzett.

Igen szépek voltak a gyermekek ruhái, melyeket a Grünfeld Adolf és társa cég szállított, ugyszinte a Csizmadia áruszövetkezet csizmái.

Az estély félnyolckor vette kezdetét, melyet Thieszen Arthur elnök a gyermekekhez intézett beszéde nyitott meg.

A gyermekek felekezeti iskolák szerint megköszönve a kegyes adományt, a Rákóczy induló hangjai mellett távoztak haza boldogan otthonukba.

Thieszen A. elnök tartotta az első toasztot megköszönve a megjelent közönségnek támogatását, amely az estélyeken való tömeges megjelenésben nyilvánul, mi erő is ad és buzdításul szolgál a jövő munkájának.

Felszólaltak még Zong János, Csurka István és Klein tanító. Kuthy Zsigmond igazgató, Szilágyi Bálint ügyvéd, dr. Szöllös Dezső ügyvéd és még számosan.

Tíz órákor megkezdődött a tánc és ki viradtig tartott. A közönség az elnökség lelkes élettelisével távozott a helyiségből. Áldás kísérje a nemes gondolkodású és munkájú társaság működését.

Napról-napra.

— nov. 12.

A munkásnők.

Zug az élet vad csatája
Szakadatlanul,
Bohó ábránd, gyöngylélek
Örvényébe tul
Lehull holtan a mi gyöngye,
Mint a falevél,
Csak az győz a küzdelemben
Aki nem henyel.
Rajta, dolgozz gyöngye fajzat,
No a te neved,
Rajta dolgozz boldogságod
Bizton felleled.

Durva, véres zivatarban
Oly bizonytalan,
Létünk erős támaszára
Ki hivatva van.
Hogyha testünk nem szeráfi
Bájjal csalogat,
Pénze nélkül minden lányka
Pártában marad.
Rajta dolgozz . . . satb

Erő nincs tán mi a férfit
Férfivé teszi,
Vad küzdelmet a kenyérért
Győzten felveszi?
Ki buzdít hát gyáva ember
Könnyen csüggedő,
Munkát, nyomort nem megosztja
Éretted a nő?
Rajta dolgozz . . . satb

Azt mondjátok hogy a nőnek
Azt kell tennie,
Otthonn ülve gyermekeit
Fölnevelnie!
Családunkért áldozatot
Hozunk eleget,
De vajh' lessz éki gyermekünknek
Ád majd kenyeret?
Rajta dolgozz . . . satb

Vár a küzdés gyöngye lányka
Örök vad csatán,
Boldogságot, üdvöt nyerhetsz,
Férjet is talán.
Majd amint idő lerontja
Muló báját,
Szépség, ábránd tovatűnnek
A munka megmarad.

Szepessi Mariska.

Ülések a kamarán

— nov. 12.

Tegnap délután négy gyűlés is volt a kamarán, melyek a közgyűlést készítették elő.

Elnöki, számvevő bizottsági ülések után a kamara közös bizottsága ült össze, mely főképen állami és kamarai segélykérvények ügyében tanácskozott. Határozott föllépésre készül a kamara ismételten a vasuti kocsihiány immár ijjesztően félelmetes közgazdasági károkat okozó kártételei ellenében. Több menetrendi kérést és panaszt szintén előterjesztetni határozta el a bizottság.

Utánna a kamara ipari szakkosztálya folytatta a közgyűlési tárgyszorozatot ipari érdekei ügyeinek előzetes megvitatását. A debreceni mestertanfolyamok, az ipari vándortanfolyamok, az iparos tanoncoktatás általános helyzetére vonatkozó kamarai adatgyűjtés ügye, a debreceni iparostanonciskolai új szervezeti szabályzat kérdése, a kerületbeli háziipari tanfolyamok ügyei, az állami szakiskolákat végzett ifjak önkéntességi joga, az ácsipar édekei, kéményseprési engedélyi ügyek voltak a tárgyalás jelentősebb pontjai. Ez előkészítő gyűlések után most már készen áll a csütörtöki közgyűlés tárgyalási anyaga.

* A főiskola Rákóczy ünnepélye.

Lázasan folynak az előkészületek a nagyszabású Rákóczy ünnepélyre. A páholyjegyeket már nagyrészt elkapokdták, még néhány kapható Csáthy Ferenc könyvkereskedésében. Különbön a főiskola ifjusága mindent elkövet, hogy az ünnepély minél fényesebben sikerüljön s az első helyet foglalja el városunk Rákóczy-ünnepélyei között. Városunk közönsége nem is hódolhat jobban a nagy fejedelem emlékének, mintha minél nagyobb számmal jelenik meg a fényesnek ígérkező ünnepélyen.

* **Fényképészek Egyesülete** f. hó 11-én, vasárnap délelőtt tartotta meg alakuló közgyűlését a felső kereskedelmi iskola tanácstermében, városunk kiváló egyéneinek, s előkelő közönség jelenlétében. Csak most tűnt ki valójában, hogy mennyien foglalkoznak városunkban fényképezéssel. A közgyűlést Csanak János nyitotta meg, s Komlóssy Arthur tartalmas beszéde után megválasztották a tisztviselői kart egyhangú felkiáltással és pedig elnök: Csanak János, alelnök: Haranghi György, titkár: Labanc Mihály, másodtitkár: Visz Kálmán, pénztáros: Lévy Gyula, gazda: Ruzicska Gyula ügyész: dr. Kiss György. Ezután véglegesen megállapították az alapszabályok szövegét, majd pedig megválasztották a választmányt és a számvizsgálókat. Választmányi tagok: Aczél Géza, Bárdos Géza, Borbély Ferenc, Eberhardi Béla, Györffy Aladár, dr. Kenéz Gyula, K. Kiss József, id. Komlóssy Arthur, dr. Kovács István, Nagy József, Szuchaa Rezső, Tóth István. Póttagok:

Debreceni Lajos, Hainke Gusztáv, Gyuresányi Béla. Számvizsgálók: Ekli József, Madarász Sándor és Molnár Mihály. Az óriási érdeklődést bizonyítja az, hogy már az alakulóközpülés napján 6 alapítótag iratkozott be a nagyszámú rendes és pártolótagon kívül. Remélik és óhajtjuk, hogy az egyesület virágozzék, sok szépet alkosson.

* **Szicíliai tengerparti ünnepély.** A debreceni jótékony négyzet december 15-én az Arany Bika dísztermében tartandó Szicíliai tengerparti ünnepélye iránt óriási az érdeklődés. Mivel a négyzet ezen ünnepélyre nem küld külön meghívót, ezúton hívja meg városunk közönségét, kérve szíves megjelenésüket. Jegyek kaphatók Molnár Ferencz ur üzletében. Páholy 12 kor., személyjegy 3 kor., gyermekjegy 1 kor. Az ünnepély részleteire nézve felvilágosítással szolgál f. hó 20 ikától kezdve mindennap délután 3—5 óráig Fráter Erzsébet urhölgy, a mulatságrendező bizottság elnöke (lakása Kossuth-utca 36. sz.) A mulatságrendező bizottság mindent elkövet, hogy ezen városunkban még nem ismert szép, színes ünnepély erkölcsileg és anyagilag sikerüljön. Az ünnepély részletes programját legközelebb hozzuk lapunkban.

* **Anyakönyvi hír.** A mai nap folyamán a helybeli m. kir. anyakönyvi hivatalnál csak Szilassi N. ev. ref. vallású gyermek halvaszületését jelentették be.

* **A pikkoló panasza.** Kardos Ferenc a Bika éttermének pikkolója, ma délután szepegye panaszolta a rendőrség bünyügyi osztályán, hogy tegnap Bapista József főpincér minden igaz ok nélkül felpofozta s összerugdosta. A rendőrség megindította a főpincér ellen az eljárást.

* **Kirabolt jegyzői hivatal.** Barcsról jelentik: A barcsi járáshoz tartozó Kastélyos-Dombó községben a körjegyzői hivatalba e hó 10-ikén reggelre ismeretlen tettesek betörték és a Wertheim-szekrényt elvitték. A gyuanu kóbor cigányokra irányul. A járási hatóság megindította azonnal a nyomozást, valamint a vizsgálatot, hogy mily összeg volt az ellopott Wertheim-szekrényben. — Ugyancsak Barcsról távirják, hogy Dénes-házi József Istváni hegypásztor szolgálati fegyverével tegnap egyonította magát. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

* **Cselédháboru.** A Szőlősy Lajos Batthányi-utca 9. sz. alatti lakosnál szolgáló hetes, tegnap délután összeszólalkozott Papp Irma ugyanott lakó cselédleánnyal, miközben becsültséért szavakkal illette. Papp Irma ezért rátámadt a hetesre, de póru jár, mert a hetes alaposan megpofozta, majd kétszer hasba rugta. Az ütések következtében több sérülést szenvedett s a rendőrségen tett feljelentésében a hetes megbüntetését s a kezelési költségek megtérítését kérte.

* **Zsebmetszés.** Székely Károly Jókai-utcai 33. sz. alatti lakos, tegnap délután betért egy városvegi kocsimába. Vasárnap lévén a kocsinál jóval többet ivott, úgy, hogy alaposan elázva indult haza felé. Utközben valaki, hogy-hogy nem, közelébe fékközött s a zsebében levő 16 korona értékű ezüst zsebtolvaját kilopta. Feljelentésére a rendőrség megindította az eljárást.

* **Életunt.** Budapestről jelentik: Mihály Zoltán elektrotechnikus, aki legalább a Ganz és társa cégnél volt alkalmazva az éjszaka betért a Nagymező utcai Minta-szállodába. Szobát bérelt. Alig foglalta el a szobáját, revolvert vett elő és mellbe lötte magát. Nyomban meghalt. Az asztalon egy papírlap hevert, amelyen a következő sorok állottak:

— „Egy teljes hétig nem tudtam, hogy mitevő legyek, végre eljöttem ide, hogy föbe löjjem magam.“

Tettének okát nem tudják. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

x **A legjobb pörkölt kávé,** folyton frissen pergelve *Félegyházi Jánosnál* Piac-Miklós-utca sarkán.

x **Orvosi tekintélyek** előszeretettel rendelik csusz és köszvényes betegek részére a híres király balzsamot, mert ez érdemeiben páratlan, már nehányezori bedörzsölés teljes gyógyulást idéz elő. Ára 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél. — Debrecen Kossuth-utca „Arany egyszarvu“ gyógyszerertár. 107—x 51.

x **Oh ez az Eszter . . .** Pityókusan érkezik baba az újdonsült férj. Fiatal felesége kisirt szemekkel várja. „Hol voltál oly sokáig Sándor és hogyan nézel ki“ mondja síró hangon. Férjúrám nehéz nyelvel dadogva csak ennyit válaszol: „oh . . . ez az Eszter . . . oh . . . ez az Eszter . . .“ „Hát így vagyunk, hát Esztered van már neked felel az asszonyka.“ „Hát az órád és a láncod hol van? A . . . a . . . Pista bácsinál ahol . . . azt a jó Eszter . . .“ tovább nem tudta folytatni, mert a felesége zokogva adta ki a cselédeknek a parancsot a csomagolásra. „Egy percig sem maradjok veled egy fedél alatt, megyek haza a mamához, ki hitte ezt 6 hét előtt, hogy ily hamar kedvesed, Esztered lesz neked. Szerencsére e pillanatban lépett be Pista bácsi, átadva az asszonykának férje óráját és láncát s nevetve világoztotta fel a féltékeny asszonyt, hogy nem asszony személyről van szó, hanem cecnaoról, ugyanis férjúrám egy kissé többet ivott a finom Esterházy-ecacnából és, hogy illuminált állapotban óráját és láncát el ne lopták, hát Pista bácsi magához vette azokat. Boldogan ölelte magához a szép asszonyt e felvilágosítás után férjét s nevetve mondá: „Ezt az Esztert szívesen megbocsátom neked.“

x Az Arany Bika kávéházban minde a este előéneke.

A Sóvágó-vizsgálat befejezve.

A bűnpör az ügyészségnél.

Mikor lesz az esküdtzéki tárgyalás?

(Saját tudósítónktól.)

— nov. 12.

Abban az óriási bűnpörben, melynek anyagát Sóvágó és cinkosainak rémtettei, valóságos rablóhadjáratai képezték — elmúlt napokban megtörtént az utolsó befejező lépés. A vizsgálat már abban a stádiumban van, mikor a bizonyítékok, a lényegek, a terhelő adatok egy oly teljes egészé vannak összehordva, mely visszatükrözheti a vádlottak bűntetteinek legkisebb részletét is.

A vizsgálat éle természetesen Sóvágó ellen irányult, mint aki a bűntetteknek úgyszólván a központjában állott, mindenről tudott, mindent ő intézett és a vakmerőbbnél, vakmerőbb tervek az ő gonosz agyában születtek meg.

Mellette elsőrangú vádlottak, Siteri, Nyiri és Szombati. Az utolsó kettőnek azonban nagy előny beismerő vallomásuk, mert hogy ha ezek meg nem törnek és töredelmes vallomást nem tesznek, aligha fejeződik még be a vizsgálat.

A vizsgálat során összehalmozódott bűnjelek száma is óriási. Ezeket a vizsgálóbíróság már át is küldte az ügyészségnek. Az iratok áttétele is csak formai és alaki okokból késik, de minde a bizonynyal már a napokban ez is megtörténik.

Igen valószínű, hogy Sóvágó bűnyegyet teljesen külön válasszák, habár szorosán összefügg az egész banda bűnyegyével. Szükségessé teszi ezt az a körülmény, hogy Sóvágó már el van ítélve életfogytig tartó fegyházra és ez ellen mint tudvalevő felebezést nyújtott be, mely már a Kurinál fekszik. Lehetséges, hogy a Kuria újra föl-

vételt fog elrendelni bűnyegyében és ekkor a rettegett Sóvágó aligha kerüli ki, hogy ne legyen száraz fának fonnyadó gyümölcse. Egy rablógyilkosság azonkívül számtalan rablás, betörés, rablómerénylet és fosztogatás terheli. A gyakori s többszöri bűnhődése dacára megisméltendő rémtettei bizony teljesen kiszolgáltatták őt — az akasztófának.

A debreceni ügyészség a vizsgálat iratait a legközelebbi napokban már átveszi és aztán megkezdí a bűnesetek történetében bizonyára pártját ritkító vádirat készítését.

Tekintve a bűnpör óriási terjedelmét az ügyészség aligha készülhet el ebben az évben, ugyannyira, hogy az előzetes számítás szerint esküdtzéki tárgyalás az ügyben csak a jövő év februárjában fog megtartatni.

Letartóztatott zsebtolvajok.

Kifosztott utas.

— Saját tudósítónktól. —

november 12.

Október 27 én furfangos és óriási vakmerőséggel végrehajtott zsebmetszés történt a debreceni nagy állomáson. Az eset részletei a maguk valóságában még csak most a nyomozás során derültek ki.

Fogel Sámuel ujfahérvói földbirtokos a múlt hó 26-án Debrecenbe jött üzleti dolgait elvégezni. Csak vasárnap utazhatott el, mikor is a délután fél négy órakor induló vonatra szállt fel. Már a jegypénztárnál feltűnt neki, hogy két elegáns fiatal ember erősen figyel és szemmel tartja, de ennek nem tulajdonított semmi jelentőséget és nem is gyanakodott.

Nyugodtan mit sem sejtve haladt a vasúti kocsii felé, amelynek ajtajában egyszerűen csak szembetalálta magát a fiatal emberek egyikével. Ez a fiatal ember azonban ahelyett, hogy bement volna a kocsiba, megállt ott és se jobbra se balra nem mozdult. Eközben a felszállni akaró utasok ugyancsak összehajlódtak a léposó fokán, köztük lévén az említett Fogel Sámuel földbirtokos.

Óriási zaj kiabálás dulakodás lett eredménye ennek az állapotnak. A felfelé igyekező Fogel Sámuel az egyik fiatal ember durván a korlátfához szoritotta, mire a másik jeles alak nekítámadt. Parázs kis dulakodás támadt így, melynek hevében a fiatalok letépték a földbirtokos 240 korona értékű aranyóráját és láncát. Majd később sűrű bocsánatkérések közepette távoztak.

Csak ekkor vette észre Fogel Sámuel, hogy mi történt, utánuk is iramodott, de már minde a későn volt. A tettesek letűntek a láthatárról.

Rögtön feljelentést tett a rendőrségen, mely azóta változatlan erővel nyomoz az ügyben. Az összes ismert zsebmetsző alakok előltek állítva, végre is kiszült, hogy a tettesek Paciauer Lajos nyíregyházi utazó zsebtolvaj és Csomó András hamis kártyás, akiket különben jeles tulajdonaikért régóta figyelemmel kísír a rendőrség.

Mile Pál rendőrfogalmazó ma kezdette meg az érdekes ügyben a vizsgálatot. Beidéztték s a károsult Fogel Sámuel is, ki minden késéget kizárólag felismerte a letartóztatott jeles alakokban az őt kifosztó zsebtolvajokat. A zsebmetszők ugyan tagadnak, de igen súlyos bizonyítékok merültek fel ellenük a kifosztott földbirtokos vallomásán kívül is.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Kedden, november 13-án „A rabló“, vigjáték. (B)

Szerdán, november 14-én „Csarélányok“, operette. (C)

Csütörtökön, november 15-én „Forgószél kissezony“, énekes bohózat. (A)

Pénteken, november 16-án „Bolond“ operette. (B)

Szombaton, november 17-én, Csokonay születésének évfordulója alkalmából: Csokonai prólóg, utána: „Az asszony”, színmű. (C)

Vasárnap, november 18-án, délután „Kis herceg”, operette. Este „A mádi zsidó”, életkép. (Ujdonság, kis bérlet.)

A nyiregyházi kaland.

— nov. 12.

A debreceni színészek és egy nyiregyházi szerkesztő ösmeretes esete tárgyában a budapesti lapok a következő nyilatkozatot közlik: Incédy Lajos nyiregyházi hírlapíró tollából.

Az anyagi igaz ebből a közleményből, hogy a társulat négy tagja e hó 5-ikén délután 3 órakor csakugyan megjelent a „Nyiregyházi Hírlap” szerkesztőségében, hogy megismerjék, ki írta a lap előző esztendőki számában azt a társulat drámai személyzetéről, hogy „a drámai és vígjátéki kalandorok”. A felelős szerkesztő megtagadta a cikk szerzőjének megnevezését, a felelősséget azonban ő sem vállalta el. Erre a társulat négy tagja az ismeretlenség alatt bujkáló rágalmozóval szemben kifejezést adtak a maguk véleményének.

Ez az összes tényállás.

Nem igaz tehát, hogy a szóban lévő négy színész, névszerint Békés Gyula, Szalay Gyula, Bérczy Ernő és Ternyey Lajos, rájuk nézve kellemetlen kritika miatt inzultáltak volna a nevezett lap szerkesztőjét, mert hiszen a „Nyiregyházi Hírlap” nak brutális támadása öt nappal előbb jelent meg, tudniillik november 1-én, mint ahogy a debreceni színtársulat négy előadásra hirdetett estéit megkezdette volna. Az első előadás ugyanis november 5-ikén volt.

Hogy a nyomdászmezélyzet verte volna ki a megnevezett négy színészt, ez is hazugság, mert hiszen a nevezett lap nyomdájának „személyzete” nincs, a négy megjelent színész, ha arra került volna a sor, alaposan el tudott volna bánni ezzel az újságban hősködött személyzettel.

Két Hippolit ment ma másodízben.

A sok értelmetlen zagyvaság a közönséget is hidegen hagyta. Az első előadás után nem akartuk szóvá tenni a kar ingadozását a premiernek tudtuk ezt be, de ma épen olyan zaklatottan ment az egész darab. Főthi, Lónyai, Polgár, Radó elég jók voltak. Végül még ismételt arra akarjuk a rendező urat felkérni, vessen véget annak a rettenetesen szokásnak, hogy szalonokban, tróntermekben egyre másra fejbe csapott kucsmákkal előgéljenek a zászlós urak.

A „Cserelányok” operette szerdán ismét színe kerül a már ösmert szereposztásban. A közönség elejétől végig a legjobb hangulatban élvezte az operette szép zenéjét és mulattató szövegét a szereplők közül különösen Főthi Frida, Lónyai Piroska és Sarkadinszky határos szerepe. A darabban előforduló rögtönzött hangversenyben a kis Wilson nővérek el járták az ő kedves Beszarabai argyilán táncukat, az operette többi szereplői Radó Anna, Vida Ilona Szakácsné, Árkosy, Polgár, Deesy, Bay és Magosházi.

„Tökéletes feleség.” Ezt a kitűnő angol drámát adják most óriási sikerrel a budapesti Vigaszínházban, mint értesülünk, Békés Gyula színházi titkár a darab megtekintése végett Budapestre utazott s azt a debreceni színház részére megvette. A darab nálunk jövő december hó elején kerül színpadra.

TÁVIRATOK

Lueger állapota.

Bécs, nov. 12. Legújabb jelentések szerint Lueger polgármester állapotában mintegy hét óta tartós javulás állott be és kijátás van arra, hogy Lueger dr. tevékenységét rövid idő múlva ügyeinek szívtelheti.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, november 12.

Buzsakinál kielégítő, vételkedv javult. Kedvezőbb irányzat mellett 40.000 métermázsa került forgalomba, közben 5 fillérrel magasabb áron. Egyéb gabonanemek változatlanok.

Idő: hideg.

Buzsá áprilisra	14.86—88.
Rozs áprilisra	15.44—46.
Zab áprilisra	13.16—18.
Tengeri 1907 májusra	14.84—36.
Répece augusztusra	10.28—30.
Rozs októberre	26.40—60.
Zab októberre	—
Tengeri augusztusra	—
Tengeri szeptemberre	—
Buzsá októberre	—

Városi Színház.

Bérlet 38. sz. (B) Bérlet 38. sz. (B)
Ma kedd Debrecen, 1906. november 13-án:

A rabló.

Vígjáték 3 felvonás.

SZEMÉLYEK:

Vértes Gábor, tanár	— — — —	Békés Gy.
Teréz, a felesége	— — — —	Ardai Ida.
Fióra, a leányuk	— — — —	Szabó Irma.
Julesa, szobaleány	— — — —	Ardai Vilma.
Malmos Mátyás, vizsgálóbíró	— — — —	Árkosi V.
Malmos Matyi, fia	— — — —	Bérczy Ernő.
Dr. Palánky Béla, járó orvos	— — — —	Ternyey L.
Drégelyi Pál, szolgabíró	— — — —	Deesy Alfréd
Jancsi, inas	— — — —	Sarkadi V.
2-ső) csendőr	— — — —	Kiss József.
2-ik)	— — — —	Perényi J.

Holnap, szerdán, nov. hó 14-én:

A cserelányok.

Operette 3 felvonásban.

Szerkesztői-posta.

Jenő. A „toast” (ejted: tósz) angol szó, tulajdonképpen pirított kenyérszelet, melyet Angliában a teához adnak. Tulajdonképpen felkőszöntőt jelent, mert Angliában szokás volt, hogy a borba pirított kenyérszeletet vetettek, akinek ez jutott, pohárköszöntőt mondott.

J. („Madárdal.”) Gyöngécse. Nem közöljük.

Sz. M. Ily irányu dolgozatait bármikor örömmel közöljük.

Miért

részesítik előnyben a Scott-féle Emulsió-t a közönséges csukamájolajjal szemben? Mert a közönséges csukamájolaj rendszeren emésztési zavarokat idéz elő és a szervezet a csukamájolajnak csak igen párányi részét képes magába felvenni, míg a Scott-féle Emulsióban a csukamájolaj legfinomabb cseppekké alakítva, még a leggyengébb gyomor által is könnyen emészthető. Ennélfogva a csukamájolaj oly óriási táp és gyógyereje teljes mértékben javára van a szervezetnek és új erőt új életet jelent.

A Scott-féle Emulsió valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő balász” védjegy.

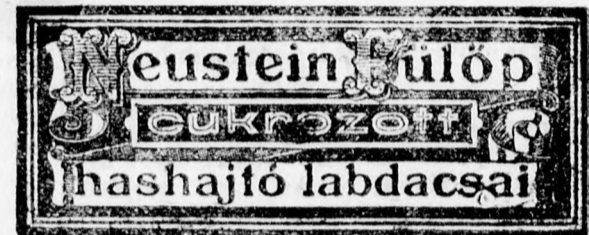
Ezen lapra való hiva közással és **75 fillér levélbélyeg** beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál.

Dj. BUDAI EMIL „Városi gyógyszerháza”

BUDAPEST, IV., VÁCZI UTCZA 34/50

Egy eredeti üveg ára: 2 K. 50 fill.

Kapható minden gyógyszerházaiban.

(NEUSTEIN-féle ERZSÉBET-labdacsok.)

pirulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők; mentek minden ártalmas anyagtól, az altesti szervek bajainál legjobb eredménnyel használtatván, gyöngéden hashajtók, vér tisztítók; egy gyógyszerem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint a pilulák.

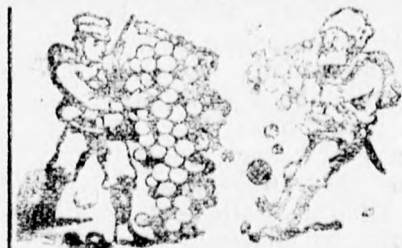
SZÉKSZORULÁS

legtöbb betegségek forrása ellen. Csukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik be. 5 darabot tartalmazó doboz 30 fillér, egy tekeres mely 120 darabot tartalmaz, csak 2 kor. 45 fill. A pénz előleges beküldése mellett egy tekeres bérmentve szállítatik.

ÓVÁS! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük hitelesített Neustein-Fülöp hashajtó labdacskait. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és „Neustein-Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényesüléssel védelmet csemagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

Neustein-Fülöp „Szent Lipót”-hoz címzett gyógyszerháza Bécs, I., Plankeng 6. Kapható: Debrecen: Balázs Odón, Füleki Pál, Mihalovics J., Murakózy L., Dr. Rothschnek, Tóth B. gyógyszerész uraknál.

Szülő oltványok. Valamint az elmúlt években is a

Külföldenti első szülőoltványi telep

tulajdonos Caspari Frigyes Medgyes 21 Nagykülföld megye — volt az egyedüli az egész országban mely vérvének minden tekintetben kifogástalan minőségű — egészséges-fajazonos és teljesen fajtiszta szülőoltványokat szállított, úgy a jövőben is egyedül a fenti szülőtelepen kaphatók a legjobb minőségű, a legkülönbözőbb fajú és alanyú bor csemege bor és különleges csemege szülőoltványok, melyek elültetése által a szülőbirtokosok bámulatos eredményeket érnek el. Kívánatra képes ártegyez — számos elismerő levelet — ingyen és bérmentve.

Legjobb szabásu
glace, svéd és szarvasbőr
keztyük
Schön Sándor
keztyű, kőszar és orvosi műszertárában
DEBRECEN,
Piac-u. 12. (Stenczinger-ház.)

Öreg és ifju férfiaknak
ajánlatik az újabb és bővített kiadásban megjelenő mű: Dr. Müller egészségügyi tanácsosnak a **megzavart ideg- és szexuális rendszer** elől és annak gyökeres gyógyításáról írott könyve aulatság céljából Szabad küldés borítékban 1 kor 20 fill. értékű bélyeg ellenében.
Curt Röber, Braunschweig.

Szőlőoltvány Eladás.

A ki egészséges, olcsó szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

Vityé Miklós

lelkismeretesen vezetett oltványtelepéhez OS-CANADON (Torontoal-megye) — a holszokvány minőségű I. rendű fás, gyökeres és sima zöld itványok, bor- és csemegefajok, valamint amerikai sima és gyökeres szőlő esszők, nemkülömben ugyanszon fajok II. rendű osztályzatban a legolcsóbb árban kaphatók.

Szőlőoltványok külön e célra választott fajok. Faj és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve

A számos elismerő-levél közül itten csak egy: Igen tisztelt Vityé ur! A f. év tavaszán általm öntől rendel szőlőoltványokkal és amerikai oltványokkal nagyon megvagyok elégedve minden igyekezetem oda irányul, hogy szőlőoltványt-lepét ismerőseimnek és barátai nak figyelmé e ajánlj m. A jövő év tavaszán ismét óhajtok rendelni, minél fogva kérem s ivesz edjék árjegyzéké nekem annak idején megküldeni, azonban már nem Abauj-Csécsbe, hanem Abauj-Szepecsibe, mivel a f. év okt. 1 én oda költöztem át, o. t. lévén megváltaszív.

Abauj-Csécs, 1906. szept. 14. H. zafias örvözlérel Kadár István jegyző.

MINIMAX.
A legtöbb tüzesetek a nyári idényben esnek. — Ha minden háznál, üzlethelyiségben, műhelyben, szállodákban csak egy
MINIMAX
tüzoltó készülék volna, nagy tüzkárok lennének elkerülhetők — **Minimax** szab. tüzoltó készülékek egyedüli raktára
TOTH GYULA
vaskereskedő, DEBRECEN, Városháza.

MINIMAX.

Hirdetések jutányos áron felvételnek.

S Z A K V E L E M É N Y E K
az
ESTERHÁZY COGNACRÓL:
A magy. kir. műegyetem borászati laboratóriuma által hivatalosan megejtett és általunk tudomásul vett vizsgálatok alapján az
Esterházy cognacot
betegeinknél alkalmaztuk és azt sikeresen használva mint kitünő minőségűt és a francia Cognacokkal vetekedőt a legjobban ajánlhatjuk.
Dr. Tauffer Vilmos egyetemi tanár. Dr. Stillre Bertalan egyetemi tanár. Dr. Réczey Imre egyetemi tanár. Dr. Pertik Ottó egyetemi tanár.
Dr. Kötly Károly egyetemi tanár. Dr. Angyán Béla egyetemi tanár. Dr. Poór Imre kir. tanácsos, egy. tanár. Dr. Báron Jónás egyetemi tanár.
AZ
Esterházy cognac
MINDEN ELŐKELŐ FÜSZER- ÉS CSEMEGE-KERESKEDÉSSEN KAPHATÓ.

Bankó sorsjegye
Bankó!
AZ I. OSZT. SORSJEGYEK ÁRAI:
1/8 K1.50 — 1/4 K3.- — 1/2 K6.- — 1/1 K12.-
BANKÓ BANK, BUDAPEST, ANDRASSY UT 60.

Sorsjegyek Debrecenben kaphatók: Almódy Sándor Batthányi u. 12. — Berger Dezső fűszerk. Kossuth u. 55. — Könyves öth. tájékpipa, Kistenplon bazar. — Özv. Nagy Ferencné Piac u. 2. — Schwarz Daniel tájékpipa metsző.

Magyar államvasutak menetrendje.

Debrecenből indul:		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	30
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	35
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csák Szatmár (gyorsvonat) —	d. u.	8	55
Csák Szatmár teher v. sz. sz.	este	8	24
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	17
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8	51
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7	29
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f.	d. u.	4	25
m. á. vasúttól	reggel	5	35
vásártérről —	reggel	5	44
m. á. vasúttól	d. e.	8	09
vásártérről —	d. e.	8	16
H.-Boszörmény m. á. vasúttól	d. u.	11	11
B.-Sz.-Mihály vásártérről	d. u.	11	20
felé m. á. vasúttól	d. u.	4	34
vásártérről —	d. u.	4	47
m. á. vasúttól	este	7	—
vásártérről —	este	7	07
F.-Ábony felé m. á. vasúttól	reggel	4	35
F.-Ábony felé vásártérről —	reggel	4	56
O.-Köcs — Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56
O.-Köcs — Polgár felé vásártérről	d. u.	5	16
Derecske — N.-Léta felé — —	reggel	8	35
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4	51
Budapestre érkezik:			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 08 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31 p.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35
Budapestről Debrecenbe indul:			
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	este	2	35
Az éjjel 12 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
P.-Ladányiggy. v. állásállással)	este	8	15
Debrecenbe érkezik:			
Budapest felől (személyvonat)	d. u.	8	29
Budapest — Nagyvárad f. gyors	este	6	48
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	2	24
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	8	29
Csák Polgár felől — — —	reggel	7	46
Csák Szatmár felől — — —	reggel	8	46
Szatmár — M.-Sziget felől — —	d. u.	4	12
Csák M.-Sziget felől — — —	este	10	11
Szatmár felől — — —	este	6	40
Kassa — Miskolc felől — — —	este	8	19
Kassa — S.-A.-Ujhely-Szerencs	d. e.	11	31
B.-Sz.-Mihály vásártérről —	reggel	7	33
H.-Boszörmény vásártérről —	d. e.	7	40
felől vásártérről —	este	6	22
mávasúthoz	este	6	28
vásártérről —	d. u.	8	29
mávasúthoz	d. u.	8	35
F.-Ábony felől vásártérről —	d. u.	7	44
F.-Ábony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7	54
O.-Köcs — Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25
O.-Köcs — Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	8	18

Kertek rendezését és azokról tervezetet izlésesen készítik.

Elővirág, csokrok és koszorúk a legsolidabb áruk.

Az őszi dény beáltával ajánlom dusan felszerelt élővirág üzletemet.

Különösen felhívom a n. é. közönség figyelmét kora tavaszi nyitásra legválogatottabb fajú friss:

Jácint, Tulipán és más virág hagymáimat.

Allandóan nagy választékot tartok erőteljes **Pálmák**-ból és mindennemű **disz növényekből**.

Szíves megtekintésre ajánlom kertészeti telepemet, ahol is mindenkor készséggel állok rendelkezésre.

Levágott és cserepes virágokból szintén nagyválasztékot tartok, melyekből **menyaszonyi, disz és mellosok** rokat, valamint **sirkoszorukat** megrendelésre a legfinomabb izlés szerint készítik.

Helybeli, vagy vidéki megrendelések eszközölhetők a **Kossuth utcai** (Városház épület) üzletben, vagy kertészeti telepem **Ferenc Jozsef ut 6. a.** Margit fürdővel szemben.

Kiváló tisztelettel

Paczelt János

kereskedelmi és mű-kertész.

Legfinomabb izlés és pontos kiszolgálás.

Rozsnyay

Serail pipere-különlegességei

kipróbált közkedvelt és igen elterjedt szerek

Serail arckenőcs, kiváló hatású szep'ő ellen, az arcot fehériti és bársonysimává teszi. Kis tégely 70 fillér, nagy tégely K 1.40. — Serail-créme napra i használatra 1 kor. — Serail hajszesz hajhulás, korpaképződés ellen. Kiváló hatása. Hajnövesztést elősegíti. 1 üveg K 1.50. — Serail puder, kitűnő pipere-por fehér, rózsacréme színben 1 doboz 1 kor. — Serail-szappan, 1 drb. 70 fillér. — Valódi epszappan, 1 drb 80 fill. — Serail szájviz, 1 ü. K. 1.50

ROZSNYAY

Vasas china-bora

igen hatásos vérszegénység, sápkór, neurasthenia eseteiben Egy 1/2 literes üveg ára K 3 50. Egy 4 üveget tartalmazó postaláda K. 14.12 franko küldve A Rozsnyay-féle vasas china-bor egyike a legeliterjedtebb és leghatásosabb gyógyboroknak. A külföldi készítményeket felülmulja. Vérszegényeknek különösen ajánlható.

Debrecenben kapható: Dr. Rotschnek V. Emil, Mihalovits István, Tóth Béla, Füleky Pál, Murakózi László, Balázs Ödön gyógyszerész uraknál, valamint Jóna és Jóna urak drogériájában, — továbbá a készítőnél: Rozsnyay Mátyás gyógyszerésznél, Aradon, Szabadság-tér.

ROZSNYAY MÁTYÁS

Chinin-cukorkája

iztelen chininből. Többszörösen kiütetere. 1869-ben a magyar orvosok és természetvizsgálók fiu. mei vándorgyűlésén 40 arany pályadíjjal jutalmazva. Láz ellen! Nem keserű! Legjobb szer láz, vállláz, malária ellen, különösen gyermekeknek, a kik keserű chinint bevenni nem képesek. — Valódi, ha minden egyes piros csomagoló-papíron Rozsnyay Mátyás névalírása olvasható.

Étvágytalanság

esetén a

Rozsnyay-féle pepsin-bor

osodát művel.

Kellemes, savanykás gyógybor; gyomorhurut, gyomorgyengeség ellen igen hatásos. Egy hat üveget tartalmazó postaláda K 19.32.

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhák

legelőnyösebb bevásárlási forrása

Neumann M.

os. és kir. udvari ruha szállító

Debrecen, Piac-utca 51. sz.

Magy. kir. főpostával szemben.